

A koreai anyák mosolygást?
Erre én venni volt. UdV BV

Az orvos nem felelt azonnal. Arccal az ablak felé fordul-
va ült, s gondolkozott.

-Nos? - sürgette a minisztérium főosztályvezetője. - Kit javasolna? Gyakorlott, nyugodt, nehéz feladatoktól nem félő nőgyógyászt?... Persze, megértem, nehéz. Nagy felelősség és - bizony nem is egészen veszélytelen feladat még most sem: egy év Koreában! Távol a családtól, az otthon kényelmétől...

Az orvos ránézett, mosolygott. Az anyákra szokott így mosolyogni, nyugodt, bátorító, magabiztos derűvel a szülés nehéz óráiban.

- Sok mindenkit tudnék javasolni, sokat ismerek, aki szívesen vállalná... De, ne vegyék szerénytelenségnek, ha elsősorban magamra gondolok. Küldjenek engem Koreába.

Pár perc múlva már kocsijában ült, a megengedettnél kicsit sebesebben hajtott. Éppen annyi ideje volt, hogy bemosakodjék. Egy miomás beteg várta, aki a súlyos betegek makacsságával ragaszkodott hozzá, mintha az élete csak attól függött volna, hogy ő operálja.

x

Másnap a gyermekorvost hívták a minisztériumba. Megkérdezték tőle is: javasoljon egy gyerekgyógyászt. Ő is csak néhány percig gondolkozott, aztán a maga szokott csendes, szelid módján szerényen, szinte suttogva mondta:

- Magamat, ha lehet, ha elfogadnak az elvtársak...

Még aznap megkérdezték a tüdőspecialistát is. Élénken válaszolt, szinte örömmel, mint két kollégája:

- Engem küldjete k...

/Igy kezdődött. S pár nap alatt megalakult az a husztagu, orvosokból, ápolókból, műtősökből álló kis csoport, amely már-

cius közepén megérkezett Koreába. Ez volt az első, amely nem a háborúszakgatta, nem a harcoló, hanem a békés, épülő, Koreába vitte a magyar testvérek segítségét./

x

A minisztériumban gyorsan döntött, de még aznap, a kórházban elfogta a kétség: helyesen tette-e? Ismét volt egy olyan eset az osztályon - egy méhenkívüli terhesség - amelyet ő ismert fel, s ha történetesen nincs ott, esetleg súlyosabbá válhatott volna. És az a miomás beteg! A jól sikerült műtét után néhány órával sirva-
netetve akarta az orvos kezét megcsókolni. Ezeket itt hagyni?

Este otthon, a családi asztalnál három fiával és az asszonnyal, kicsit elfogódott volt a hangja, amint könnyedén, a leves és a hus között odavetette:

- Szivecském, mit szólnál hozzá, ha egy évre munkahelyet cserélnék? Kicsit távolabb mennék...Koreába. - S nyomban hozzátette, nyersebben, mint ahogyan szándékozta, így akarva leplezni zavarát és izgalmát: - Néhány hét múlva indulunk...

Felesége - tizenhárom éve hű társa jobban és rosszban, - először azt hitte, tréfál. Mikor megértette, férje komolyan beszél, - csinos, mosolygó arcát elöntötte a harag pirja:

- Szóval itthagysz? Egyedül a három gyerekkel... Miért téged küldenek? Küldjenek nőtleneket, gyerekteleneket, fiatalokat! Rád itt van szükség!

- Nem küldenek. Én kértem, szívem. - Válaszolta a nőgyógyász csöndesen.

Ricsi és Robi, a két nagy fiú, felugrott az asztal mellől, kiabálva átölelték:

- Éljen apu! Jaj, mit fognak szólni a suliban! Hozol játékokat?

Andris, a legkisebb, öt évével nem sokat értett az egész-
ből. De anyja könnyes szerébe pillantva, odabujt hozzá és hangosan

bőgni kezdett.

Ezen az éjszakán az orvos nem hunyta le a szemét. Helyesen tettem? - kérdezte magában újra és újra...

x

- Igaz, vagy pletyka? - faggatta a rendelésen egy várandós anya. Az orvos arcáról leolvast^{va}a a választ, indulatosan támadt neki: x

- Ezek szerint igaz. Itt hagy engem, aki két hónappal szülök, itt hagyja az osztályt, itt és a János-kórházban, itt hagyja azt a harminc asszonyt, akit ma a rendelésen megvizsgált, akik betegek vagy szülni fognak, s akiknek mind szükségük van magára. Olyan sok jó nőgyógyászunk van, hogy még ajándékba is küldünk belőlük? És ve lünk mi lesz?

Az orvos, mielőtt válaszolt, kinézett a rendelőbe. Kilenec óra elmúlt, már nem volt ott senki.

- Üljön le, kedves... Nyugodjon meg, szedje össze magát, csillapította a felhevült asszonyt ~~leült~~ leült mellé. Nem is beszélt szinte ~~szóval~~ hangosan gondolkodott. Nemcsak az asszonyt, magamagát is meg akarta győzni. Kicsit játszott a gondolattal: ha őt meggyőzőm, akkor mégis helyesen tettem.

Több mint egy órán át tartott a vita. /Három-négy nappal később az orvos a feleségével is leült, s nagyon hasonló dolgokat mondott neki.../

- Hallja ezt a sirást? - kérdezte az utolsó negyed-órában a várandós anyát. - Huszonöt egészséges újszülöttünk sir a cse csemőteremben. Nemsokára szopnak... Hét az én segítségemmel jött a világra, de mind a huszonöt egészséges, mindnek egészséges az anyja. Ismeri azt a boldog, odaadó anyai mosolyt, amellyel az egészséges anya néz egészséges gyerme kére? És látott már maga képen vagy filmen így, ezzel a mosollyal mosolyogni koreai anyát? Ugye nem... De olyat,

ugye, sokat látott már, aki, arcán mérehetetlen bánattal hajolt halo gyermeke fölé? ... Hát erről van szó: ott még nagyobb szükség van rá mint itthon. Itthon már tudnak nélkülözni. De ott nincs elég orvos, mert meghaltak. Érttem, megért, a maga születendő gyermekéért.

Az orvos hangja átmelegedett:

- Ugye, nem sajnálja a segítséget a koreai anyáktól?

Ugye maga is szeretné, ha újra mosolyognának?

Az asszony szó nélkül bólintott, hevesen megszorította az orvos kezét:

- Szerencsés utat. - Bucsuzott.

x

Munkatársai, ismerősei megértették. Sőt, sokan bevallották: kicsit irigylik. A nagy élményért, amelyhez hasonló csak kevés embernek adatik az életben, a tapasztalatokért, az utazásért. És első sorban: Koreáért. A legtöbbit - bár soha nem látta földjét, - szinte személyes emlék, egy-egy fénykép, film, újságcikk szivetrázó emléke fűzte ehhez a hős néphez. S most, a búcsu hetében, sok könny lopózott a szemekbe, amikor kezét szorítva, üdvözlétet küldtek Koreába. Volt olyan is, aki ezt mondta: - Hős vagy! Nagyot nőttél a szememben, amiért vállalni mered. - Egyik, két éve nem látott ismerőse, megállította az utcán:

- Talán emlékszel rám, fogtechnikus vagyok... Ne haragudj, hisz biztosan százan és százan kérnek erre, de mégis... ha lehetne... szóval szeretnék kimenni én is Koreába. Vigyetek el!

Szóval ő is - állapította meg magában a nőgyógyász, akit az ehhez hasonló kis epizódok, egy-egy elejtett szó, sugárzó szempár, vagy meleg kézszorítás győzött meg egyre inkább: helyesen cselekedett.

S két héttel az első meggondolatlan, ^{hirtelen}indulat-sugalta kitörés után felesége, a reggeli közben nevetve fordult hozzá:

- Mondd, néhány hónap múlva, a következő csoporttal nem mehetnék én is utánad?

Hisz en okleveles csecsemőgondozónő vagyok, ha esetleg a főorvos elvtárs elfelejtette volna! - A szeme könnyes volt, de nevetett, belepirult az izgalomba.

- Majd erről még beszélünk, drágám - igyekezett közönyösre leplezett hangon válaszolni az orvos. - Nagyon meg kell ám gondolni, hogy itthagyjuk-e mindketten a gyerekeket... - És megindultan szorította magához jobbával Robit, baljával az asszonyt ölelte át.

x

- Hát, üritsük a távozó egészségére! - A szokásos szombat esti baráti összejövetel a szokottnál ünnepélyesebb és meghatottabb volt.

Mindenki kiitta borát, aztán a közgazdász megkérdezte:

- Őszintén mondd meg, miért mész Koreába? De ne vezércikkkel, ne frázisokkal felelj!

- Sajnálom - nevetett az orvos. - De ha őszinte vagyok, csak valami olyasmit mondhatok, amit te vezércikknek vagy frázisnak nevezel... Tudod, egy évvel ezelőtt, mikor a kiváló orvos kitüntetést kaptam, azt kérdezte tőlem egy újságíró, mi a programom. Azt feleltem: ott akarok dolgozni, ahol a legnagyobb szükség van rám, a szocializmus és a béke építésében. Nos: úgy látom, most Koreában van rám a legnagyobb szükség...

- Ez minden?

- Ez a döntő. Aztán... vagy húszötéve, diákkoromban, végigcsónakáztam a Dunán Passautól Budapestig. Oriási élmény volt. Akkor minden vágyam az volt, hogy hajóorvos legyek. Szóval ez is vonz: az ismeretlen, a 14,000 kilométer, az új világ, új emberek. Nagyszerű dolog: érett férfikorban, öszülő fejjel, mikor az ember azt hiszi, már nem sok új dolgot tartogat számára az élet, nekiindulni a világnak, s meglátni Moszkvát, Pekinget!

Barátaival évődve, mosolyogva tette hozzá:

- No, ne busuljatok, majd küldök képeslapokat!

x

Mikor a csoport első megbeszélését⁴ tartotta a miniszteriumban, s őt jelölték a csoport vezetőjének, tudta már: mennie kell, ez a helyes. Izgalomba hozta a nagy munka: egy egész tartomány egészségügyi ellátásának megszervezése, 250 ágyas kórház felállítása, rendelőintézettel... A kórház igazgatófőorvosa a csoport vezetője^x lesz, a többi osztályt a csoport többi tagja látja el.

S a sok ábránd, a távoli ut megfogható valóságát először akkor érezték, mikor megkapták a védőoltásokat, tifusz, ^{malária} később kolera, malária ellen. És néhány nappal később a csoport tagjai, akik eddig csak hírből vagy felületesen ismerték egymást, baráti, ismerkedő beszélgetésre ültek össze. Különös beszélgetés volt. Olyan férfiak és nők mondták el életük történetét, sokan szívük eddig rejtve őrzött titkait, akik tudták: egy évet egymásra utalva, jóban és rosszban együtt töltenek, távol a hazától, a családtól. Ez a tudat percek alatt közel hozta őket egymáshoz s kitérta a szíveket.

A beszélgetés után a csoport vezetője órákig gondolkozott. Husz embert biztalt rá. ^{férfiak} Férfiak, nők, párttagok, párttonkivüliek. Különböző foglalkozásúak, fiatalok, öregek... Emberek. Emberek, akik mind-egyikének fáj a válás a feleségtől, vagy a kedvestől, szülőktől, gyerekektől. Emberek, akik testi és lelki adottságaik szerint más és más-képen fogják majd elviselni a nehézségeket, a hőséget és a hideget, a betegségeket talán... Szívébe vágott a felelősség ezért a husz emberért!

Egy héttel később határozatot hoztak: koreai tartózkodásuk idején három tudományos konferenciát szerveznek az ottani orvosoknak.

x

A hősök hősöket nevelnek. Különleges, nehéz körülmények, sokszor az emberek legrosszabb, de még gyakrabban legjobb tulajdonságait huzák mágnesként felszínre. A nőgyógyász még nincs közvetlen kapcsolatban a koreai hősökkel, de Kim Ir Szen cikkeit, Korea történetét és a háborúról szóló írásokat olvasgatva szabadideje minden percében, -

már inkább ott él, mint itt. S a közeledő, félig már itt, Pesten kezdődő új élet egyre inkább testetöltő valóság^{ban} ~~gáza~~, úgy érzi, most, ebben az évben képes lesz ő is mindenre. Először is: megtanul oroszul, aztán koreai nyelven. Sportolni fog, megszervezi, hogy az egész csoport szabad idejében tornázzon, röplabdázzon. Természetesen naplót is fog írni, készítendő könyve részére. S ha már egyszer ott van Koreában, megnéz mindent, üzemeket, könyvtárakat, parasztok és munkások házeit, iskoláit. Titokban elhatározza azt is: beszélhetnek neki a minisztériumban 250 ágyas kórházról, ő, ügyes gazdálkodással, a meglévő keretből 300 ágysat létesít... Néha szinte beleszédül a nagy perspektívába, mi csoda élmények, mi csoda munka várja! Körülbelül egy héttel az indulás előtt már átadta munkáját helyettesének, telefonon és személyesen mindenkittől elbucszott. S ez a mindennaponként ismétlődő, majd újrakezdődő búcsu az emberektől és a várostól, s az indulás időpontjának rohamos közeledése egyre nagyobb izgalommal töltötték el. Legjobb barátaitól is elbucszott már, de a búcsu után újra találkoztak és sután néztek egymásra, mert már nem volt mit mondani. Feleségével is megbeszéltek az összes megbeszélni valókat, gyakorlatiakat, a nem gyakorlatiakat pedig, a szerep^{te}~~te~~, gyengéd szavakat, a búcsutól és elválástól való féltükben, anélkül, hogy beszéltek volna róla, mindketten későbbre, az utolsó percre, vagy még későbbre, a majdani levelekre tartogatták.

A csoport tagjai türelmetlenek voltak. Napról-napra halasztódott az utazás. Már szerettek volna indulni.

x

Aztán eljött az indulás napja. Ott álltak éjjel, a pályaudvar jellegzetes vonatszagu levegőjét (szívták), ott voltak a kísérők, legalább négyszer annyian, mint az utazók, s az ilyenkor szokásos utolsó bölcs tanácsokat, intelmeket mondták: x

-Vigyázz magadra, jól öltözz fel, ha hideg van! Ne maradj fenn este sokáig! Ne felejts el levlapot imi Et-el néninek!

Hozzá járjátok Lacikának!

A nőgyógyász, - szörmével bélelt bőrkabátjában a szokottnál is magasabbnak, erőteljesebbnek látszott - csomagjait elhelyezte a hálófülkében, igyekezett közönyös, természetes hangon beszélgetni a feleségével, minél hétköznapibb dolgokról, hogy ne érzékenykedjenek el és ne fájjon olyan nagyon a válás.

- Nem vagy éhes? Ne vegyél neked egy szendvicset a büffében?... Ne felejtse el a jövő héten tüzelőt rendelni... A fürdőszoba kályhát okvetlen csináltasd meg, mert nagyon fárasztó mindig kizsákmánycipelni a lavort a szobába...

- Tessék beszállni, Csap felé, 0 órakor indul a vonat!...

Utolsó ölelések és csókok... Mikor a vonat lassan pöfögve ~~el~~ ^{el} ~~indult~~, a csoport mind a husz tagja kinéz ^{ett} az ablakon. A hozzátartozók a zsebkendőket ~~ingotok~~ ^{volt} lobogtatják, a szemük könnyes. De az a husz, mind mosoly ^{gott}...

Pongrácz Zsuzsa.